

Davčne posledice konverzije terjatev v kapital v postopku finančnega prestrukturiranja

18. Davčna konferenca, Portorož, januar 2018

Mag. Saša Jerman

1.

- Konverzija terjatev v kapital v postopku prisilne poravnave

2.

- Konverzija terjatev v kapital izven prisilne poravnave

1. Davčne posledice pri DOLŽNIKU

*NEPOSREDNO POVEZANE Z RAČUNOVODSKIMI POSLEDICAMI
KONVERZIJE*

2. Davčne posledice pri UPNIKU

*NEPOSREDNO POVEZANE Z RAČUNOVODSKIMI POSLEDICAMI
KONVERZIJE*

OMEJITVE: davčna obravnava je omejena na DDPO

Kdaj dolžnik postane insolventen?

JE TRAJNEJŠE NELIKVIDEN

- V daljšem obdobju ni sposoben poravnati vseh zapadlih obveznosti;
- NASPROTEN DOKAZ NI MOGOČ →
 - več kot 2 meseca zamuja s plačilom plač delavcem do višine minimalne plače ali
 - s plačilom davkov in prispevkov, ki jih mora izplačevalec obračunati ali plačati hkrati s plačilom plač delavcem.
- NASPROTEN DOKAZ JE MOGOČ →
 - za več kot dva meseca zamuja z izpolnitvijo ene ali več obveznosti (dolg presega 20% zneska obveznosti, izkazanih na bilančni presečni dan) ali
 - razpoložljiva sredstva ne zadoščajo za izvršitev sklepa o izvršbi ali poplačilo izvršnice (neprekinjeno 60 dni s prekinitvami od 60 do 90 dni)

POSTANE DOLGOROČNO PLAČILNO NESPOSOBEN

- vrednost njegovega premoženja je manjša od vsote njegovih obveznosti → negativni kapital;
- prenesena in tekoča izguba dosega polovico osnovnega kapitala in te izgube ni mogoče pokriti v breme prenesenega dobička ali rezerv

NASTOP INSOLVENTNOSTI

POSLOVODSTVO:

POROČILO O UKREPIH FINANČNEGA PRESTRUKTURIRANJA

- opis finančnega položaja družbe
- analiza vzrokov za insolventnost
- predlaganje ukrepov:
 - a) V pristojnosti posloводства
 - b) V pristojnosti skupščine
- mnenje posloводства glede uspešnosti
finančnega prestrukturiranja

PREDLAGANI UKREPI

- Ukrepi v pristojnosti posloводства;
POGOJ: sprejem poročila po NS,
- Ukrepi o katerih je pristojna odločati
skupščina (**npr. dokapitalizacija,...**)
 - mnenje posloводства, ali obstaja
50% verjetnost, o uspešnosti
izvedbe prisilne poravnave
in
 - opis predloga prisilne poravnave,
ki bi bila po presoji posloводства
sprejemljiva za upnike

- skupščina ne odloči o dokapitalizaciji
oziroma lastniki ne izvedejo vplačila
novih vložkov
 - Prisilna poravnava
 - Če je neuspešna

PREDLOG STEČAJA

***(ZFPPIPP) Terjatev** je pravica upnika od dolžnika zahtevati, da opravi izpolnitveno ravnanje, katerega predmet je dajatev, storitev, opustitev ali dopustitev.*

**ZAVAROVANE
TERJATVE****NEZAVAROVANE
TERJATVE**

ločitvena pravica

prednostne
terjatvenavadne
terjatvepodrejene
terjatve

PREDLOG za uvedbo prisilne poravnave

- načrt finančnega prestrukturiranja
- poročilo o finančnem položaju in poslovanju dolžnika
- seznam navadnih terjatev, zavarovanih terjatev s pripadajočimi ločitvenimi pravicami
- seznam prednostnih terjatev
- seznam podrejenih terjatev
- ocenjena likvidacijska vrednost vseh sredstev dolžnika

dolžnik

**osebno odgovoren
družbenik dolžnika**

predloži

SODIŠČE

potrdi začetek
prisilne
poravnave

uvedbo prisilne
poravnave
zavrne ali
zavrže

OPCIJA A) PREDLOG NAVADNIM UPNIKOM ZA DELNI ODPIS IN ODLOG PLAČILA TERJATEV

Dolžnik predlaga delni odpis terjatev navadnih upnikov ter odlog zapadlosti.

→ **SPREJEM:** Prisilna poravnava je sprejeta, če za njeno sprejetje glasujejo upniki, katerih skupni ponderirani zneski terjatev so najmanj enaki 6/10 teh terjatev; Upniki, ki so povezane osebe ne glasujejo

→ **UČINKOVANJE:**

1. Sprejem PP učinkuje na

- imetnike navadnih terjatev
- znesek zavarovanih terjatev (v delu kjer terjatev presega ocenjeno vrednost predmeta zavarovanja)

2. Sprejem PP NE učinkuje na

- ločitvene upnike v delu zavarovanja
- prednostne upnike

3. Podrejene terjatve v celoti prenehajo

OPCIJA B) ALTERNATIVNI PREDLOG: PRENOS TERJATEV NA DOLŽNIKA ZA NAMENE POVEČANJA OSNOVNEGA KAPITALA DOLŽNIKA

Dolžnik upnikom predlaga, da po lastni izbiri:

- *pristanejo na delni odpis in odlog plačila z obrestovanjem preostanka terjatev ali*
- *izvedejo prenos terjatev na dolžnika kot stvarni vložek za namene dokapitalizacije (lahko tudi ločitvenim upnikom, lahko tudi podrejenim upnikom)*

ZFPPIPP DOLOČA KDAJ JE ALTERNATIVNI PREDLOG OBVEZEN

OPCIJA B) ALTERNATIVNI PREDLOG (nadaljevanje)

VSEBINA PREDLOGA

- menjalno razmerje glede na vrsto terjatve
- najnižji skupni znesek navadnih ali zavarovanih terjatev ki mora biti konvertiran, da PP uspe
- nominalni znesek poenostavljenega znižanja OK

PREDLOG JE USPEŠEN

- izvedba povečanja OK s stvarnimi vložki
- poenostavljeno znižanje OK zaradi pokrivanja izgube

OPCIJA B) ALTERNATIVNI PREDLOG (nadaljevanje)

PRAVNE POSLEDICE POVEČANJA OK V POSTOPKU PP

Pravnomočnost sklepa sodišča:

- nove delnice v korist upnika so vplačane
- upnik, ki je vpisal in vplačal nove delnice, je na insolventnega dolžnika prenesel tudi celoten znesek obresti od zneska terjatve, ki je predmet stvarnega vložka
- terjatve upnikov prenehajo
- upniki prejmejo poslovni delež v kapitalu dolžnika
- izvede se poenostavljeno zmanjšanje OK

DOLŽNIK: RAČUNOVODSKE POSLEDICE UREJENE V ZFPPIPP (pozor razlika med uporabniki SRS 2016 in MSRP):

➤ **DELNI ODPIS TERJATEV**

- dolžnik v breme zneska odpisanih obveznosti najprej pokriva preneseno izgubo
- za razliko do celotnega zneska odpisanih obveznosti oblikuje kapitalske rezerve

➤ **POVEČANJE OSNOVNEGA KAPITALA**

- dolžnik v postopku povečanja osnovnega kapitala prevzame terjatve do samega sebe in povečanje osnovnega kapitala
- prevzete terjatve do „samega sebe“ in obveznosti se medsebojno pobotajo
- znižanje morebitne še nepokrite izgube v postopku poenostavljenega znižanja osnovnega kapitala (predhodno se izguba pokriva v breme drugih še razpoložljivih virov kot npr. dobiček, rezerve)

Finančno prestrukturiranje izvedeno zunaj postopka prisilne poravnave po 35. členu ZFPPIPP → veljajo enaka pravila

DOLŽNIK: RAČUNOVODSKE POSLEDICE 41. ČL. ZFPPIPP

V izkazu poslovnega izida družbe se ne pripoznajo prihodki zaradi prenehanja obveznosti družbe na podlagi:

- 1. prenehanja terjatev, ki so jih upniki prenesli na družbo v postopku spremembe osnovnega kapitala zaradi izvedbe finančnega prestrukturiranja, ali*
- 2. zmanjšanja terjatev v skladu s potrjeno prisilno poravnavo.*

Družba mora v breme zneska obveznosti, ki prenehajo pokriti preneseno izgubo in za morebitne razliko do celotnega zneska obveznosti, ki prenehajo oblikovati kapitalske rezerve.

Prepoved rednega zmanjšanja osnovnega kapitala prej kot v desetih letih po pravnomočnosti sklepa o potrditvi prisilne poravnave in tudi ne pred potekom roka za izpolnitve vseh obveznosti po potrjeni PP.

Uporaba pravil 41. čl. tudi, če družba zunaj postopka PP izvede finančno prestrukturiranje na podlagi poročila o ukrepih FP iz 35. člena ZFPPIPP tako, da sklene zunaj sodno poravnavo, po kateri se njene obveznosti zmanjšajo zaradi delnega odpusta dolga, na katerega upniki pristanejo s to poravnavo, če taka zunaj-sodna poravnava učinkuje za najmanj 6/10 vsote vseh terjatev upnikov do družbe.

DOLŽNIK: DAVČNE POSLEDICE PP

A) ODPIS OBVEZNOSTI

28. člen ZDDPO-2 JE ČRTAN. TA JE DOLOČAL:

„Prihodki iz naslova odpisa dolgov v postopku prisilne poravnave, v delu, ki se nanaša na oblikovanje rezerv po zakonu, ki ureja finančno poslovanje podjetij, se ne vključijo v davčno osnovo“.

VELJA 37. člen ZDDPO-2:

„Zavezanec, ki v PP po zakonu, ki ureja postopke zaradi insolventnosti, v davčno osnovo ne vključi prihodkov zaradi prenehanja obveznosti družbe, izgubi pravico do pokrivanja davčne izgube iz preteklih let v znesku teh obveznosti.“

DOLŽNIK: DAVČNE POSLEDICE PP

A) ODPIIS OBVEZNOSTI

POSLEDICE:

- odpis obveznosti ni vključen v IPI
- odpis ne povečuje davčno osnovo
- dolžnik izgubi pravico do pokrivanja davčne izgube v znesku prihodkov, ki niso bili vključeni v davčno osnovo
- preračun terjatev za odložen davek za davčno izgubo

MNENJE: enaka DAVČNA pravila veljajo tudi za dolžnika, ki izvede finančno prestrukturiranje zunaj postopka prisilne poravnave po 35. členu ZFPPIPP --> enaka obravnava kot v 41. členu ZFPPIPP

POZOR!!! DOLŽNIK, KI UPORABLJA MSRP

UPNIK: RAČUNOVODSKE POSLEDICE UREJENE NEPOSREDNO V SRS 2016, MSRP

OPCIJA A: delni odpis terjatev

- upniki se odpovedo delu svoje terjatve
- odprava pripoznanja (odpis) tistega dela terjatve, v katerem so se upniki odpovedali delu terjatve

OPCIJA B: alternativna PP

- *prenos terjatev za namen povečanja OK = poravnava terjatev:*
zamenjava terjatev za poslovni delež v kapitalu dolžnika
- upniki zamenjajo eno obliko sredstva (terjatev) za drugo obliko (finančno naložbo v kapital dolžnika)
- upniki na dolžnika prenesejo nominalno vrednost terjatve
- upniki razliko med knjigovodsko vrednostjo terjatve ter pošteno vrednostjo v zameno prejetega nadomestila izkažejo v IPI

KLJUČNO: kolikšna je začetna poštena vrednost sredstva (kapitalskega deleža), ki ga je upnik prejel v zameno za prenos terjatve na dolžnika

UPNIK: DAVČNE POSLEDICE

Predpostavke:

- ✓ upniki se odpovedo določenemu deležu svojih terjatev, vključno z obrestmi
- ✓ izvedejo delni odpis terjatev
- ✓ upniki se odpovedo določenemu deležu poslovnih in finančnih terjatev

ZDDPO-2

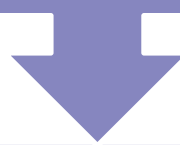
- ✓ 21. člen ZDDPO-2 – odhodki iz odpisa poslovnih terjatev; prej začasno nepriznani odhodki iz oslabitve se priznajo, odprava delne oslabitve (če) ne vstopi v davčno osnovo
- ✓ 22. člen ZDDPO-2 – odprava pripoznanja finančnih terjatev (posojil); prej začasno nepriznani odhodki se priznajo, odprava delne oslabitve (če) ne vstopi v davčno osnovo

PRENOS TERJATEV NA DOLŽNIKA ZA POVEČANJE OK

- učinki vezani na poslovne in finančne terjatve so enaki kot pri odpisu dela terjatve (uporaba določb o odpravi pripoznanja terjatev)

FINANČNO PRESTRUKTURIRANJE V IZVEN PRISILNE PORAVNAVE

Dolžniki, ki niso sposobni poravnati finančnih obveznosti

Finančni upniki izvedejo konverzijo terjatev v kapital dolžnika

POGOSTEJE: finančni upniki prodajo finančne terjatve z diskontom. NATO kupci izvedejo konverzijo terjatev v kapital in prevzamejo lastništvo dolžnika.

DAVČNE POSLEDICE

Izhodišča:

- ✓ DDPO nima posebnih določb o davčni obravnavi konverzije terjatev v kapital dolžnika
- ✓ ZATO se neposredno uporabljajo določbe 12. člena ZDDPO-2
= davčna osnova je razlika med prihodki in odhodki po računovodskih standardih

odločilna

**računovodska obravnava
konverzije terjatev v kapital dolžnika**

SRS 2016 nima izrecnih določb/pojasnil; MSRP/ sprejet IFRIC 19

IFRIC 19

Vprašanja

Ali izdaja kapitala in prenehanje dolgov pomeni „plačilo“ za poravnavo dolgov v smislu MRS 39.41?

Kako naj dolžnik vrednoti izdajo kapitalskih instrumentov?

Kako naj dolžnik računovodsko obravnava katerokoli razliko med knjigovodsko vrednostjo finančne obveznosti in izdajo kapitalskih instrumentov

IFRIC 19

Področje uporabe

Za računovodenje dolžnika

Se ne uporablja v položaju, ko je upnik neposredni ali posredni lastnik in deluje v svojstvu lastnika

Se ne uporablja v položaju, ko upnika in dolžnika obvladuje ista oseba ali ista skupina oseb (pred in po transakciji) in je vsebina transakcije povezana z distribucijo/zagotovitvijo kapitala

Se ne uporablja v položaju, ko je dogovor ali opcija o konverzijo v kapital dogovorjena v izvorni pogodbi o zagotovitvi posojila

IFRIC 19

Odločitev IFRIC

1. Izdaja kapitalskih inštrumentov se šteje za plačilo (izpolnitev) finančne obveznosti
2. Izdani kapitalski inštrumenti se začetno merijo in vrednotijo po pošteni vrednosti izdanih kapitalskih inštrumentov (če se poštena vrednost lahko zanesljivo izmeri)
3. Če se poštena vrednost KI ne more izmeriti zanesljivo, se kapitalski inštrumenti začetno ovrednotijo po pošteni vrednosti finančnih obveznosti
4. Razlika med pošteno vrednostjo izdanih KI in knjigovodsko vrednostjo se vključi v P&L

IFRIC 19

1. KOMENTAR

- Izvedbeni postopek: Povečanje v nadenarni obliki; !! Prenos terjatev na dolžnika z namenom povečanja OK (kogentna določbe ZGD-1, primerjalna ureditev v ZFPPIPP)
- Ali gre resnično za pogodbeni odpis dela terjatev
- Ali upnik s prenosom terjatev na dolžnika za namen povečanja OK ne nastopa v svojstvu lastnika (primerljivo z začetnim vstopanjem katerega koli lastnika)
- Utemeljenost razlogov za razlikovanje med upniki lastniki in upniki, ki „še niso“ lastniki

2. VPLIV IFRS 9

DAVČNE POSLEDICE - IZGUBA

POZOR

Če se v davčnem obdobju lastništvo delniškega kapitala oziroma kapitalskih deležev ali glasovalnih pravic zavezanca neposredno ali posredno spremeni za več kot 50% glede na stanje lastništva na začetku davčnega obdobja, in zavezanec:

1. že dve leti pred spremembo lastništva ne opravlja dejavnosti; ali
2. dve leti pred ali po spremembi lastništva bistveno spremeni dejavnost (RAZEN, če zavezanec bistveno spremeni dejavnost zaradi ohranjanja delovnih mest ali sanacije poslovanja)

PRAVICA DO UPORABE DAVČNE IZGUBE ne velja za izgube, ki so nastale v letu spremembe lastništva ali v preteklih davčnih obdobjih.

ENAKO VELJA, če zavezanec bistveno spremeni dejavnost v dveh letih po spremembi lastništva za več kot 50% → davčna osnova se poveča za že uveljavljene davčne izgube, ki so nastale v letu spremembe lastništva ali v preteklih davčnih obdobjih.

HVALA ZA POZORNOST

mag. SAŠA JERMAN

JERMAN & BAJUK SI d.o.o.

sasa.jerman@jerman-bajuk.si

Jarška cesta 10 a

SI-1000 Ljubljana

Tel: + 386 1 54 73 140

